

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **Z. M.**, narozená X,
 bytem X,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
 sídlem Křížova 25, 225 08 Praha 5,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 9. 2023, X,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou ke zdejšímu soudu dne 6. 11. 2023 domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 19. 9. 2023, č. j. X, kterým žalovaná podle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, změnila své rozhodnutí ze dne 7. 2. 2023, č. j. X, tak, že podle § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, přiznala žalobkyni od 20. 12. 2022 invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a dále stanovila výši invalidního důchodu žalobkyně včetně jejího zvyšování v roce 2023.
2. S ohledem na obsah žaloby je zřejmé, že se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované, jakožto správního orgánu, což znamená, že v tomto případě se jedná o řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
3. Při posuzování žaloby proti rozhodnutí správního orgánu soud nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Nezbytnou podmínkou v řízení o této žalobě je předchozí vyčerpání řádných opravných prostředků, které jsou účastníku správního řízení k dispozici ve správním řízení. Uvedená podmínka vychází z celkové koncepce správního soudnictví v České republice, která je založena na subsidiaritě ochrany veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob ve správním soudnictví oproti ochraně, která je těmto právům poskytována v rámci veřejné správy. Před použitím některé z žalob ve správním soudnictví je tedy nutné **vždy vyčerpat** řádné opravné prostředky či jiné procesní prostředky nápravy, které jsou k dispozici v řízení před správním orgánem. Tato zásada je v obecné rovině vyjádřena v § 5 s. ř. s., podle kterého platí, že nestanoví-li tento nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon. Obecně stanovený důvod nepřipustnosti návrhu v § 5 s. ř. s. dále rozvádí § 68 písm. a) s. ř. s., podle kterého je žaloba nepřipustná tehdy, pokud žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k oprávněnému prostředku jiného. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, je-li podle tohoto zákona nepřipustný.

4. Z podané žaloby soud zjistil, že žalobkyně předmětnou žalobou napadá rozhodnutí žalované, vydané v I. stupni. Z žaloby však nebylo zřejmé, zda žalobkyně proti napadenému rozhodnutí podala námitky či zda o nich žalovaná již rozhodla. K dotazu soudu žalovaná dne 23. 11. 2023 sdělila, že žalobkyně proti napadenému rozhodnutí námitky podala, ale dosud o nich nebylo rozhodnuto. Ačkoliv tedy žalobkyně proti žalobou napadenému rozhodnutí uplatnila řádný opravný prostředek, tj. námitky podle § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, tak před podáním žaloby nevyčkala na vydání rozhodnutí o těchto námitkách.
5. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že v projednávané věci nebyla splněna jedna ze základních podmínek řízení, tj. vyčerpání řádných opravných prostředků před podáním žaloby, jež je nezbytná k tomu, aby soud mohl předmětnou žalobu meritorně projednat. Jelikož žalobkyně před podáním žaloby nevyčerpala řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, resp. nevyčkala rozhodnutí o námitkách, proti kterému lze brojit žalobou, je podaná žaloba nepřipustná podle § 68 písm. a) s. ř. s., a soud ji proto podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl. Nutnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby ke správnímu soudu přitom opakovaně konstatoval i Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 Afs 98/2004-65, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 672/2005). Pro bezúspěšné vyčerpání řádných opravných prostředků přitom nestačí jejich pouhé uplatnění, nýbrž je třeba, aby o nich bylo rozhodnuto (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2020, č. j. 7 As 36/2020-52).
6. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení vycházel soud z § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta. O vrácení soudního poplatku soud nerozhodoval, neboť je řízení od soudního poplatku osvobozeno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 21. května 2024

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce